

Andrea Eiche: Rõhku peab panema töökohtade loomisele

Aasta aega Sonda vallavanema ameti kõrval MTÜ Virumaa Koostöökogu juhatuse esimehe tööd teinud Andrea Eiche, kelle kohustuseks on tegeleda MTÜ ja panga vahelise suhtlusega ning korraldada tööd juhatuses, tunnistas, et omavalitsused võiksid koostöökogusse panustada senisest enam ning saada senisest laiemat teenust.

Milline on kõige suurem kasu, mida Leader-tegevus piirkonnale toob?

Kõige suurem kasu on see, et kohalikud inimesed saavad kasutada raha, mis on sellele piirkonnale eraldatud. Loomulikult võime raha eraldada ka väljast tulevatele küsijatele, kui taotlus on seda väärt, aga eelistame ikka kohalikke, et raha jääks siia, mitte ei läheks välja. Taotlejaid on ka mujalt, esimeses taotlusvoorus oli näiteks üks võõras MTÜ, kes tahtis teha meie raha toel uuringut, aga me ei näinud sellel tulevikku.

Rahanumber, mis meil jagada, on suhteliselt suur. Seetõttu on oluline jälgida, et seda jagataks mõistlikult ning me ei annaks raha väga utoopilistele asjadele, mis paneks meid PRIA silmis rumalasse olukorda. Ahneks ei tohi minna. Eesmärk on arendada just seda piirkonda ja tuua elu siia tagasi.

Kas strateegia koostamisel jäi mõni hea idee, mida oleks tahtnud ellu viia, ka dokumendist välja?

Meil on kolm meedet, millele raha jagame. Need on laiahaardelised ja hõlmavad kõiki valdkondi. See oli strateegia koostamisel ka meie eesmärgiks, et midagi ei jääks välja. Meie prioriteet on noored ja nende äraminimine on piirkonnas praegu ka suurim probleem.

Kas Leader-programm toob noorte osas loodetud tulu?

Ma kahtlen. Aga olen selle- gipoolest optimist. Noortele tuleb anda võimalus.

Esimeses voorus ei olnud meil ühtegi taotlust, mis oleks tulnud noorte enda algatusel. Kardan, et info võimalusest meilt raha saada pole neile korralikult kohale jõudnud. Lobitööd on vaja rohkem teha. Usun, et kui tekib esimene "pioneer", kes taotluse esitab ning ka raha saab - olgu siis ettevõtluse või millegi muu jaoks -, siis asi kindlasti paraneb ning neilt hakkab ka taotlusi tulema. Kasu toob see,

kui noored leiavad siin endale tööd ja tegevust ning ei pea piirkonnast ära minema.

Kas raha selleks väheks ei jää?

Üle 12 miljoni krooni, mille me kogu perioodil ära jagame, ei ole väga väike raha. Lisaks ei pea noored taotlema ainult noortele mõeldud meetmest - taotleda võib igast meetmest, olgu see siis investeringutoetus või piirkonna kompetentsi suurendamine.

Ehkki olemas olevaid ettevõtteid ja seltse tuleb samuti toetada, oli meie eesmärk strateegia koostamisel just see, et enam toetust peab suunama uutele alustajatele. See aitaks piirkonda elavdada. Loomulikult tuleb arendada ka juba olemas olevaid asju, mis sama eesmärgi nimel töötavad.

Investeerimismeede oli nii populaarne, et summa jäi liiga väikeseks.

Seda oligi oodata, et investeerimismeede on populaarseim. Seal jagatakse ka kõige suuremaid summasid. Oleme otsustanud, et taotleme järgmise aasta eelarvest üle 300 000 krooni juurde, see annab võimaluse ühte projekti rohkem rahastada.

Milline peaks jagatav summa olema, et ei peaks järgmise aasta raha kallale minema?

Summa võiks olla tunduvalt suurem. Eriti kui arvestada, et näiteks Sonda vallas küsis ainsana raha Erra kultuuriselts ja seegi oli väike summa. Ka Püssi linn jäi sel korral toetusesaajate seast välja. Mina ei lasknud meelega Sondaga seotud projekte esitada, kuna oli eeldada, et konkurents läheb niigi suureks. Loodan, et rahastamisotsuseid tegev komisjon arvestab edaspidi, millise omavalitsuse territooriumile on juba toetusi antud, et vältida seda, et Leader-toetusest tulnud hüvesid naudivad ainult ühe valla või linna inimesed.

Sellel korral said meie põhjapoolsed vallad väga suure

Sonda vallavanema ja MTÜ Virumaa Koostöökogu juhatuse esimehe Andrea Eiche sõnul ei ole nende eelarve suur, mistõttu tuleb Leader-programmist eraldatav raha ära kasutada väga otstarbekalt.

osa toetustest. Aga see on hea, kui inimesed on aktiivsed ja valmis oma kodukohta arendama.

Mida rohkem me projekte rahastame, seda enam neid kirjutatakse - süües kasvab isu.

Mida järgnevad aastad sellele piirkonnale toovad?

Tahaks loota, et midagi head, aga ma pole selles suhtes väga optimistlik. Leader-toetus meile raha tõi, aga kas ta olulise töuke toob, seda ei tea. Samas, kui vaadata erinevaid Euroopa piirkondi, kus Leader-tegevus on kestnud juba aastaid, siis seal on edasiminekut näha. Ma loodan, et ka meie jõuame sinna.

Peaksime senisest enam rõhku panema ettevõtluse toetamisele. Võime teha küll külalplatse ja seltsimaju, et inimestel oleks siin hea elada, aga väga olulised on töökohad. Ehkki asume strateegiliselt väga hea koha peal, linnade läheduses, mis võimaldab ka kodukohast kaugemale tööle sõita, on töökohtade olemasolu kohapeal siiski oluline.

Ükski ettevõtja sellel korral ju raha ei taotlenud.

Seda küll, aga ettevõtlussugemetega oli neist mitu, ehkki taotlus esitati MTÜ nimel. Ega selleski midagi halba ole. Oma osa mängib siin omaosaluse suurus, mis MTÜdel on oluliselt väiksem. Aga kui on võimalus läbi selle vangerduse rohkem raha saada, siis miks mitte? Raskel ajal tuleb ka ellu jääda.

Ma tean küll, et Sonda noortel poistel oli korra mõte ettevõtlusega alustamiseks raha taotleda, kuid siis tekkis probleem toorme turustamisega. Majanduslangus mängib huvi vähesuses kindlasti oma osa.

Omavalitsused ei küsinud samuti...

Piirangud, mida põllumajandusministeerium on omavalitsustele seadnud, on väga suured. Me ei tohi küsida raha asjade jaoks, mis on nagunii omavalitsuse kohustus. Aga kuna see on väga suur ja lai mõiste, siis on see käimiseks õhuke jää.

Ainus, millele kohalik omavalitsus toetust saab küsida,

on rahvale suunatud objektide rajamine. Aga kuna kolmas sektor oli selles valdkonnas väga usin, siis pole omavalitsusel põhjustki küsida. Nende roll on seltse ja ühinguid aidata ning kõikvõimalik dokumentatsioon kokku panna.

Koostöökogu ülesanne peaks ju olema laiem kui ainult rahajagamine?

Seda küll. Mulle meeldib väga Pandivere piirkonna Leader-grupp, kus ei tehta ainult Leaderiga seotud tegevusi, vaid ka paljut muud.

Olen seda meelt, et omavalitsused võiksid Virumaa koostöökogusse enam panustada. Sellest oleks piirkonnale suur abi. Saaksime endale osaliselt eurotoetuse eest lubada head spetsialistid.

Virumaa koostöökogu on Eestis üks väiksemaid tegevusgrupe. On see hea või halb?

Halb, sest rahanumber on väiksem. Samas, kui oleksime suuremad, siis oleks küll raha rohkem, aga küsijaid samuti. Kui numbreid vaadata, siis on

meil teistega võrreldes ikka väga väike eelarve. Aga asjaks seegi. Kui ka see oleks tulemata jäänud, siis oleks päris kehva. Müts maha eelmise Sonda vallavalitsuse arengunõuniku eest, kes seda asja ajama hakkas. Praegu on meil toimiv organ olemas.

Millised kitsaskohad esimene taotlusvoor välja tõi?

Oleme praeguseks jõudnud seisukohale, et peame strateegiat muutma. Näiteks piirama toetussummasid, et raha jätkuks rohkematele. Praegu sai Kõrtsialuse külaselts üle poole kogu investeringute eelarvest. Meil oli strateegiat koostades juttu, et suuri summasid saab taotleda ainult siis, kui projekt hõlmab kõiki kolme meedet ning rohkem kui ühte omavalitsust. Kahjuks see strateegiasse ei jõudnud. Leader-periood on lühike ja piirkond suur; kui liiga suuri summasid anda, siis saavad Leaderist tulevat headolu maista liiga vähesed.

Õnneks saab dokumente muuta. Nüüd oleme targemad.

Investeerimismeetme lõplik järjekord paigas

MTÜ Virumaa Koostöökogu projektide hindamiskomisjoni otsusega saavad raha kolm investeringumeetmest toetuse taotlejat, kelle projekti rahastamiseks koguma-

hus laenatakse järgmise aasta eelarvest 328 889 krooni lisaks.

Hindajate poolt läbi vaadatud ning PRIAsse saadetud otsuse kohaselt saab inves-

teeringumeetmest 133 812 krooni toetust MTÜ Uljaste Külustuskeskus külustuskeskuse arendamiseks. MTÜ Kõrtsialuse Külaselts sai külalistemaja ehitamiseks

3 126 077 krooni. Kolmandana saab raha Lüganuse külaselts, kellele toetus külalplatsi rajamiseks on 956 644 krooni.

Avaneb teine taotlusvoor

MTÜ Virumaa Koostöökogu avab teise taotlusvoorü järgmistes meetmetes:

- * "Piirkonna kompetentsi kasvatamine"
- * "Noored maale"

Juhinduda uuendatud määrusest - www.pria.ee

Taotluste vastuvõtt 28.09.2009 - 12.10.2009.

Konsultatsioonid alates 10 augustist eelregistreerimisega.
Tel. 5345 7534, e-post aaili.ilves@viko.ee